

Jenkova nagrada 2020

Utemeljitev žirije za Jenkovo nagrado

V svoji najnovejši zbirki Brane Mozetič raziskovanje odnosa med osebnim in političnim prenese na najbolj intimno področje subjektovega sveta, v sanje. Skozi 46 sanjskih skic, izrisanih v pesmih v prozi, bralec_ka z veliko mero suspenza sledi nepredvidljivi logiki sanj, ki ji mora hočeš nočeš slediti tudi sanjajoči subjekt, ki je vselej tudi osrednji protagonist sanj. Te sanje kljub nadvse raznovrstnim kronotopom nosijo vkodirano neko isto arhetipsko situacijo, okrutno vpisano v koordinate naše sodobnosti: samost krhkega subjekta, ki v iskanju bližine drugega vselej znova doživi dramo nenehne izpostavljenosti *panoptikum*u družbe spektakla, nasilja in nadzora. Subjekt, ki ga sicer žene želja, je pogosto pahnjten v dogajanje ali prisiljen v delovanje, ki mu ga nalagajo skrivni vsiljeni mehanizmi nemalokrat z oblubo pristnega stika, ki se sprevrže v svoje nasprotje. Drugi, ki bi utegnil predstavljati zatočišče nežnosti, se pojavlja v obliki dejanskih oseb, ki so na tak ali drugačen način zaznamovale življenje sanjajočega, večinoma gre za znane svetovne slovenske in jugoslovanske ustvarjalce (T. Šalamun, A. Debeljak, Jean Genet, Jacques Izoard, Juan Goytisolo). Ti so pogosto nosilci neke vednosti ali skrivnosti, ki jo skozi sanjsko zgodbo sporočajo sanjajočemu. Pomemben delež zavzemajo pesmi z erotično gejevsko tematiko, med katerimi velja izpostaviti antologijsko prvo pesem /črn denar/. Bralčev suspenz je okrepljen z domiselno postavitvijo naslova pod pesem (kar pri Mozetiču sicer ni novost), zato pesmi delujejo tudi kot uganke. Fabulativno so dovršeno izpeljane v realistični govorici, s čimer se ustvari zanimiv kontrast med vsebino in obliko. V Mozetičev opis (v primerjavi z denimo zbirko *Meta ure leta*) zdaj stopi več detajla in kolorita, ki pripomore k pesniškemu učinku, hkrati pa pesniku uspe zgostiti izraz in ukrotiti fokus pesmi. Upovedovalna perspektiva pogosto deluje po principu očesa kamere, ki se obrača v počasnem ritmu poetične proze, a temu principu je vselej dodana močna čustvena komponenta subjektovega doživljanja. *S Sanjami v drugem jeziku* je pesnik dosegel presežek glede na svoje dosedanje ustvarjanje in ustvaril eno najbolj vznemirljivih pesniških knjig v zadnjem času.